CIRCUS TAURORUM HISPALENSIS

&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&

MAGNUS TAURORUM CURSUS

Cum supremi Provinciae Moderatoris permisu et approbatione ac hujus Urbis auctoritate praeside.

Dominica die 5ª Augusti, horae quartae ictu vespertinae tempore non impediente

MAGNUS TAURORUM CURSUS EVENTURUS

Sex pulcherrimi forma tauri ex probatissimis armentis

EXMI. D. D. EDUARDI MIURA

PUGNABUNTUR

A SOLERTISSIMIS ANTONIO MONTES et JOANNE BACO (a) COSTRA,

ab uniuscujusque turma constipatis.

TURMA MONTIS		TURMA COSTRAE	
Primus Athleta..........	Montes	Primus Athleta...........	Costra
1us Pugilator lanceolator	Mus	1us Pugilator lanceolator	Ursus
2us "	Niger	2us " "	Pictor
Mortifer spiculator	Currus	Mortifer spiculator	Miles
1us Eques hastatus	Lepus	1us Eques hastatus	Vulpes
2us " "	Rex	2us	Vastator
Simia sapiens	Passer	Simia sapiens	Gallus

PRETIUM INGRESSUS: In numbra, 28 sestertia; Sub solis radiis, 18 sest- Porticibus altis, 40 sest - Porticibus demissis, 30 sest- Contra-repagulum 12 sest.- Militibus et pueris, medium pretii.- Signum movile erit emptoris obligatio.-

N. B. Die praecedenti, sex tauri pascentur tertio ab Urbe lapide ad ripam Baetis sinistram, ubi commode conspici possint- Taurorum inclusio ictu fulgentis aurorae praedicti diei 5i. Notum sit omnibus volentibus huic spectaculo interesse. Post ludorum initium, si quavis de causa finiendus sit cursus, societas pretium ingressus minime reddere tenetur-Si quispiam taurorum sex ad pugnam inutilis fiat, quod fortuna avertat, vice ejus publicus alium exigere nequit. Haec ad effectus subsecuturos notantur.

C U R S U S   T A U R O R U M

C A R M E N

Praeclarissimo Scriptori
D. D. Joachim Hazaña de la Rúa,
in pignus amoris, dicatum.

PANEM ET CIRCENSES
(Vox populi)

Taurorum ad cursum densae concúrrite turbae...
cunctos haec vox exagitet nunc sparsa per auras...
Cunctorum haec faciat vox intus fervere corda
Et genus evertat certe miserabile poenae...
Oh nimium jucunda dies... quo lumine fulget...
Quam decus aetheris, quam nunc mollia rura nitescunt...
Flosculus et crines lauro praecingere certat...
Quam nunc flammigero Phoebusque temone coruscat...
Purior et scatet illimis de fontibus unda...
Quam silet omnis ager... quam surgit fróndibus arbos...
Vultusque exhilarat taurini Martis arena,...
Magnificae pugnae tantummodo sufficit aurum...
Intus pectora cogat opum furiosa cupido.
Heu... nimis infelix, quem urget in rebus egestas...
Lucrum nunc veniat, quanvis res foenore crescant.

(Inmensus debentûm grex reperitur ubique).
? Nunquid dira fames hispanos oprimet?.. absit,
Circi nam tantum conspectu pascitur alvus...
Haec praeludia dicantur persplendida pugnae...
....
Nunc huc, nunc illuc ferventes undique gentes
Quadrijuges versant celeres in pulvere currus
Portantes opibus magnos, auroque potentes.
Huc júvenes, illuc longaevi hilaresque puellae
Gaudentes animis fundunt é gutture cantus,
Millia..io... magna voce... triumphe.. canentum.
Aethera pulsantur tanto discrimine vocum,
Insequitur sonitus plebis clangorque rotarum;
Voci lascivae miscentur verba triunphi;
Dum acribus implet equus magnas hinnitibus auras.
Tendit turba puellarum, quas foeneris omen
Opprimit, almis ornataeque monilibus auri.
Impavidi ecce viri alterius propriumque terentes....
An nonnullus erit tanta dulcédine egenus?
Oh, procul hoc facinus praemagnum tempus in omne....
An labor opprimit?... hic veniant poenaeque laborque....
Estne opus ingressûs ad ludos aera furandi?
Quis debitet?... licuit, quadrat, semperque licebit...
Fallere mille modis cunctasque inducere fraudes
Expedit... et medio turbarum adstare theatrum.
Atque videri ut pervigilans ad lumina custos,
Carceris horrendum quamvis nos clauderet antrum.

Excelsus quos Circus nullaque protegat umbra,
Ignivomi splendentes flammae solis adurent,
Dumque fluent roris salsae de corpore guttae,
Exhilarent animos liquoris pocula Bacchi...
Spes etiam solatur dein frigescere membra....
....

P R I M U S   T A U R U S
(BENEFACTOR)

En venit optatus pugnandi témporis ictus...
Ecce patent dúplices peditumque equitumque phalanges....
Undiquè Circi magnifici patet area gressu.
Nunc videas equitem praecedere carpere clavem
Quamque galero colligit, hâc volitante trifulco
Cornigerum cryptam claudentem, praeside dante,
Usus sic praeest,priscus deductus ab aevo.
Ecce dari videas feralia clasica signa,
Buccinae en exhoritur strépitus clangorque tubarum
Et viva amphitheatri Urbis compágine moles,
Serica quem exornant vexilla coloribus iris...
Voce manuque premit turbarum murmura praeses,
....
E cripta rápido medium irruit ímpete taurus,....
Ipsum oculis sequitur turba adstans ore silente.
Corpore versicolor minitans est cornibus ingens,
Saevit in aera ferox flansque é nasibus ignem,
Cui nomen BENEFACTOR, pro herbis ruminat iras;
Stat púgilis tauro obvius en generosus arena,

Induit et cor robore, corpus murice et auro.
Palliolum dextra carpens, Circi artibus apta,
Cornigeri pulsuque pedum tremit excita tellus
Impetit, obtutu torvo, ardens fulminis instar,
Quem solers inopino flexu fallere tentat....
Millia io resonant et concutit aethera plausus,
Prosiliunt equites, generosa hispana propago,
Dextra portantes praeacutae cuspidis hastas,
Circum lustrat equus, fulgentis lúminis expers,
Praeceps fertur in illum taurus, fronte minaci,
Armiger ultor cervicem transfigere ferro
Inspice, mixtum spumis ille vomitque cruorem.
Ellicit et pécudis ad terram viscera taurus,
Sanguis purpúreo indicat amplos tramite sulcos.
Alter et alter inoffensi jugulantur equorum
En pugilis coram taurinis cornibus audax
Lanceolos geminos figit cervicibus alte,
Queis mortem aufugiens exornat tempora tauri.
Intrepidus pugilis sic cernitur alter et alter
Transvehit alter tauri audaci cornua saltu,
Funeris absque timore ingenti stipite nixus.
Jamque tubae sónitus mortis luctamina monstrat...
Mox pugilum plebs (circumlustrans) cernitur omnis
Incedit púgilis primus generosus arenam,
(Nómine MONTES cui natalis origo TRIANA)
Et genibus procumbit terra praeside coram
Versibus arte politis toto corde salutat....
En tanti exemplar praeclarum carminis hujus:

Tibi salutem deprecor,
Cunctisque circumstantibus,
Taurum necare si haud queam,
Caudam comae praeciderem

Laeva palliolum fert, ensem et dextera acutum,
Nunc videas.... summo strepitu omnis murmure circus
Hinc inde et ludens cervicem subjicit atram
Tauri, pallioli motibus.... mirabile visu...
Plebs subito surgit, pugnam visura ferocem,.....
Incitat assiduis taurinam motibus iram,
Infremit et pedibus circensem spargit arenam,
Impetit immitis praeclarum cornibus hostem,
Aethere praefulget subito nunc mortifer ensis,
Irruit..... et tauri gladium totum pulmone recondit....
Exanimen prosterni taurum cernite et ipsum
Jactantem ore cruorem athletae lingere plantas....
Nunc tollit ferventes plebs ad sidera cantus
Et plausu plebis commotae personat aether...
Eduntur magnaeque hilari de pectore voces....
Jubila cunctorum miscentur musicae honori....
Magnus repletur circus denso agmine turba.
Nunc videas pugilem juvenum stipante caterva
portantes humeris praemagnum in pignus honoris
Quemque decorat magno gratus munere Praeses,
Laudes nam pugiles tam magni plura merentur.....
Quadrijuges mularum tinnitu aera pulsant,
Exanimumque cadaver queis raptatur arena,
Signans purpureo taurinus tramite sanguis

T A U R U S 2us

" LAETUS "

Torrificis exit taurus mugitibus alter
Sextus cui jam per vestigia solvitur annus,
Quo viso, singultum cujusquam eripit omnem.
Cornibus insignis, vario splendore colorum,
Quem "LAETUM" cuncti voce una nomine dicunt
Viribus atque ingens tinctus fuligine nigro.
Vere laetificans cunctos dulcedine replens...
En turbam pugilum magnus tremor occupat omnem.....
Quosdam percutit huc...., quosdam illic conterir humi,
(Vixque supersters sistit sospes et integer ullus);
Hujus erat facies et parvo discrimine tauri,
Qui "TATI" foemur olim contrivit inique....
Consimilis tauro qui "FABRILO" ire sub umbras
Fecit et incidit sub acerbo vulnere vitam.....
PERDIGONI aequalis qui olim pérdidit Arti
"ESPARTERUM", cujus fama ad sidera crevit.........
....
Ecce eques hastatus magnos ambire triunphon
Audax exit equum saevis calcaribus urgens,
Obvius est tauro immitis cuspidis hasta
"LAETI" ardet lacerare et ferro verbere terga.
? Quo fera coeca ruit?....? quo?... formidable visu....
Temporis ictu ambos saevo mucrone trucidat.....
....

Certatim ingenti celebrat plebecula plausu......
Maxima equo tribuit plebs praemia justa laborum;....
Dum pugilum invalidis membris dat cura quietem
Splendida turbant amphiteatri scandala plebis.....
Sic magnatorum series, ejus honoris oblita,
Nimpharumque chori ut delapsae ex aethere divae
Raucarum vocum omnes murmure talia fantur:
"Nunc veniant pugiles, surgant equitumque phalanges
"En taurus tanti mensuram nominis implens,
"Cui nullus feret ipsorum certamina pugnae;
"Exeat hic moderator ludorumque Magister.....
"Ambo munus equi fungantur, supplice plebe
"Imbelles pugiles... oh gens inimica laboris,
"Nobilis inscia et Artis taurini, incumbere honori
"Nescit, sunt simul omnes vero decore carentes,
"Et mulierculae honores vana laude merentur...
"Audebuntque laboris lucrum quaerere?... Certe...
"Tantane vos generis tenuit fidutia vestri?...
"Heu timidi... quorum pedibus timor addidit alas
"Heu timidi... quos taurus dare terga coegit.....
"Quis dubitet?... praeses fuit omnis causa malorum...
"Cur pugiles cunctos damnari posse negabat?
"? Cur equites cunctos non ausit carceris antrum?...
"Si nunc gens pugilum prisca intumulata sepulcro
"Surgeret,... heu.... certe rursus moritura rubore....
....

Tandem " Laetus" praeceps cuncta obstacula rumpens
Aufugit é circo laetans urbemque reliquit
Montibus errare ipsumque herbas pascere cernes.

....

T A U R U S 3°

"AGNICULUS"

"Tertius adsit Taurus" (plebes vocibus urget)
"Et Dominus TANCREDUS", gratus somnifer, adsit"....

....

Hic sonitus vocis turbarum murmura sedit
Novus surgit inoffensus pugilator arena,
(Phidiacae Artis simulata é marmore imago,)
Quem splendens niveus vestit sine labe amictus,
(Est medio Circi florentibus ara coronis)
Nunc videas TANCREDUM immotum sistere supra...
Plebs silet omnis nunc voce arescente palato.
Custos limina cryptae verso cardine torquet.
Prosilitque "AGNICULUS" densa in caligine pulvis
(Cujus origo praeclari taurorum armenta MIURAE)
En furit intus, lustrat circum iraque retenta
Sistit arena Taurus imaginis inspicit astum
Exardet, terram pede concutit, infremit ira.....
Et veluti saxum turris de culmine praeceps
Fertur in illum omnem Circum mugitibus implens
ROBORIS et REGEM cornu transverberat ictu...
Circum omnes incedere en una voce precantur,
ROBORIS ET REGINAM, tanto munere fungi
Primi ut Somniferi partes implere conetur.
Donna en TANCREDA illibata et virgo pudica

In modium ámphitheatri sese laeta ferebat,
Alternis vicibus cunctis dans verba salutis,
Fert splendentes auri vestes murice tinctas
Atque modis taurinis queis non ditior alter....
Cernitur aram dulcis virgo sistere supra.....
Conticuere omnes, turbarumque ora quierunt,
Nec penes accipiunt adstantes naribus auram
Turbaque ad aram oculis semper vigilantibus haeret.....
Taurus lustrat circum implens mugitibus aether
Nec tantae statuae summum decus aspicit..., ecce
Irruit... atque puellam cornu verbere tundit...
Intemeratus sanguis; proh dolor.... ungit arenam....
....
Nunc pugilator deficit huc, qui nómine "COSTRA"
MUS illuc lacrymas verba inter singula fundit
CURRUS et URSUS, quos premit ardor visque doloris
In mortem pro "TANCREDAE" se ardore parabant
Ore vocantes, quam crudelis caederat hostis.
....
Magna fervet cunctorumque cupidine pectus
Et veluti abruptis fremit Euro fluctibus aequor,
ROBORIS hanc REGINAM omnesque videre feruntur....
....
Agniculique ingens celebrat plebecula factum
Tunc plebis reboat Circus clamoribus omnis
Et rauco pópuli verbo Urbis personat aether
Aere saxorum tempestas pervolat atra,
Urceus huc, paterae illuc, cistaque turbinis instar,

Innumeri baculi jactantur, framina testae;
Cunctae turbantur magnis clamoribus aures
Vocum turbidus imber rumpens fraena pudoris;
Et pugiles plebecula scurra voce lacessat,
Faemina dificit huc subito vexata dolore,
Alterius lacrymis oculi rorantur obortis,
Laesos antri umbrae pugiles equitesque latesecunt
Custodes vigiles et viribus ensis adacti,
Ex humeris capita auferre alta voce minantur.
Dicere, taurum jungi armentis, quilibet audet....
Alter, morti tradi, arcu lethalis sagittae.
Qui pretium ingressus circi dare posse negarunt
Plenis hi buccis sua, jure omni, aera petebant.
"Nullum fallere tentent, pauperis aera furando"
"Exeat hic praeses"..... praefantur murmure multi;
"Agniculum audeat.... eja... occidere -- tollat et ensem....
Vocibus en clamat festaeque quietis amator
"Gratus erit cunctis festivo tempore cursus
"Si celebretur, mundi cunctarum inclyta rorum"
"Sanctius hoc, nunquid, subditque, videbimus unquam ?
"Sint pugiles horrendi funeris absque timore
"Nobili et Arte calentes.... summum gaudium Iberûm......
Altera conveniat turma et felicior ulla...
Tres reliquos fulmen coeleste interimat... Hercle...
Nox ruit et terram namque amplexabitur umbra
"Dicere... ave... libeatque ad nostra redire coacti.....

Sed prius et copae pergemus visere tecta,
Atque sitim generoso extinguere nectare vitis
Vidimus haec taurini Martis magna trophaea....
....
....
....
....
Grandior esse cupit si certé Hispanica Tellus
Fausto tempore semper ab omni parte beata,
Tellus, cui vultum servet fortuna benignum.........
Attonitis pareant terris spectacula Circi.....
Purpureus sanguis vane fundatur arena,
Sint pluris pugilum, et parvi portenta sophorum,
Solvatur <u>populi magni</u> tam dira cupido:
"Panem et Circenses ardenter quaerimus omnes"
"Atque Scholarum comentum dissolvere inane"...

Finis

Hieronymus Cordoba
Schol. Piar.
Hispali-1937.